

ASTRONOMICVM

sentaneum, 98 annos penes ostensorem F inuenis, ideo F lite-
ram indici M centenarii 1500 applica, filumq; super lineam 98
annorum dirige, quod in instrumenti limbo diem Martii 10 hora 0
m 55 post meridiem indicabit. Cui si numero adicias tres dies, ho-
ram 0 minuta 42, redundabunt dies 13 hora 1 m 37 Septe-
bris, quo tempore æquinoctium Autumnale futurum erit. Itani fal-
lor abunde instructus es, quo pacto sit æquinoctium duplex quotan-
nis indagandum, itidem & pascha secundum ecclesie ritum. Cum
vero concilijs visum sit Christianis pascha nobis cum Iudeis celebra-
dum non esse, non inconfuturum videretur huius rei quoq; paucis memi-
nisse. Iudeis lex Mosaiica præscribit, Luna decima quarta mensis pri-
mi honorandum paschale festum, id quod ipsi, propter ignorantiam
æquinoctii

CAESAREVM

æquinoctii in 13 vel 14 Martii ab illis translati, neutiquam pressa
re possunt. Ad hoc æquinoctium licet nihil dubii ingrat, traditio-
nem tamen propriam irretiti solent. Nam si 14 Luna in secundam fe-
stam, id est, diem Lunæ incidit, tum pascha die Martis exequi solent,
& si diem Mercurii plenilunium occupat, Iouis diem in pascha reci-
piunt, aut si Luna 14 die Veneris occurrat, iam cum paschate in
Saturni diem transeunt. Id quod nulla scriptura cosuiter aut cogit,
si proprijs constitutionibus non ita stricte deuocentur, Luna enim,
Mercurii Venerisq; dies effugere ne se pascales hiant perpetuo, ne-
scio qua superstitione laborant. Sed vt oculis deprehendere quæ-
dam Iudeorum quotanne pascha sequentem subordinaui methodum, per
100 annos certa supputatione examinatum.

TABVLA PASCHATIS IVDAICI AD CENTVM SEXA- ginta annos sequuturos supputata.

Anni dies					
1540	23 Martii die Martis	1580	31 Martii die Iouis	1620	8 Aprilis die Saturni
1541	12 Aprilis die Martis	1581	21 Martii die Martis	1621	27 Martii die Martis
1542	1 Aprilis die Saturni	1582	8 Aprilis die Solis	1622	16 Martii die Saturni
1543	20 Martii die Martis	1583	28 Martii die Iouis	1623	5 Aprilis die Saturni
1544	8 Aprilis die Martis	1584	17 Martii die Martis	1624	25 Martii die Iouis
1545	28 Martii die Saturni	1585	4 Aprilis die Solis	1625	29 Martii die Martis
1546	18 Martii die Iouis	1586	24 Martii die Iouis	1626	1 Aprilis die Saturni
1547	5 Aprilis die Martis	1587	13 Aprilis die Iouis	1627	22 Martii die Iouis
1548	24 Martii die Saturni	1588	2 Aprilis die Martis	1628	8 Aprilis die Martis
1549	13 Aprilis die Saturni	1589	22 Martii die Saturni	1629	29 Martii die Solis
1550	1 Aprilis die Martis	1590	9 Aprilis die Iouis	1630	18 Martii die Iouis
1551	22 Martii die dominica	1591	30 Martii die Martis	1631	7 Aprilis die Iouis
1552	9 Aprilis die Sabati	1592	18 Martii die Saturni	1632	25 Martii die Solis
1553	30 Martii die Iouis	1593	7 Aprilis die Saturni	1633	16 Martii die Saturni
1554	18 Martii die dominico	1594	26 Martii die Martis	1634	3 Aprilis die Iouis
1555	6 Aprilis die Sabati	1595	15 Martii Saturni	1635	24 Martii die Martis
1556	26 Martii die Iouis	1596	3 Aprilis die Saturni	1636	10 Aprilis die Solis
1557	16 Martii die Martis	1597	22 Martii die Martis	1637	30 Martii die Iouis
1558	3 Aprilis die Solis	1598	11 Aprilis die Martis	1638	20 Martii die Martis
1559	23 Martii die Iouis	1599	31 Martii die Saturni	1639	7 Aprilis die Solis
1560	11 Aprilis die Iouis	1600	20 Martii die Iouis	1640	28 Martii die Saturni
1561	1 Aprilis die Martis	1601	7 Aprilis die Saturni	1641	16 Martii die Martis
1562	21 Martii die Saturni	1602	27 Martii die Saturni	1642	5 Aprilis die Martis
1563	8 Aprilis die Iouis	1603	17 Martii die Iouis	1643	25 Martii die Saturni
1564	28 Martii die Martis	1604	5 Aprilis die Iouis	1644	14 Martii die Iouis
1565	17 Martii die Saturni	1605	24 Martii die Iouis	1645	3 Aprilis die Iouis
1566	4 Aprilis die Iouis	1606	29 Martii die Saturni	1646	21 Martii die Saturni
1567	25 Martii die Martis	1607	2 Aprilis die Iouis	1647	10 Aprilis die Saturni
1568	13 Aprilis die Martis	1608	22 Martii die Martis	1648	28 Martii die Martis
1569	2 Aprilis die Saturni	1609	9 Aprilis die Solis	1649	18 Martii die Saturni
1570	21 Martii die Martis	1610	29 Martii die Iouis	1650	6 Aprilis die Saturni
1571	10 Aprilis die Martis	1611	19 Martii die Martis	1651	27 Martii die Iouis
1572	29 Martii die Saturni	1612	5 Aprilis die Solis	1652	14 Martii die Solis
1573	19 Martii die Iouis	1613	27 Martii die Saturni	1653	2 Aprilis die Saturni
1574	6 Aprilis die Martis	1614	15 Martii die Iouis	1654	23 Martii die Solis
1575	26 Martii die Saturni	1615	4 Aprilis die Martis	1655	12 Aprilis die Iouis
1576	15 Martii die Iouis	1616	23 Martii die Saturni	1656	30 Martii die Martii
1577	4 Aprilis die Iouis	1617	10 Aprilis die Iouis	1657	19 Martii die Iouis
1578	23 Martii die Solis	1618	31 Martii die Martis	1658	8 Aprilis die Iouis
1579	11 Aprilis die Sabati	1619	20 Martii die Saturni	1659	27 Martii die Solis

PRIMAE PARTIS CONCLVSIO

theorema, licet succinctum sit, nihil tamen in eo, ad meliorem astronomiæ declarationem, desiderari à quoquam putauerim.

ENVNCTIATVM QVADRAGESI- mum & vltimum.

Dies Criticos, id est, iudiciales, medicis in morbis iudicā-
dis necessarios, per instrumentum hoc subnexum, citra ope-
ram computi inuenire.

Pud omnes in confesso est, astra quædam diuinæ vir-
tutis esse instrumenta, per quæ vniuersum illud gu-
bernari credimus. Syderum enim opera, effectus
seu inclinationes, seu influentias dicat, diuinæ pro-
videntiæ quædam esse documenta, quis est qui ne-
get? cum nihil non in hoc mundo iuxta astrorum di-
spolitiones affici videamus, quamvis omnia in deum referri soleant.

Quemadmodum autem non securi, operis cuiuspiam structuram tri-
bueris, sed fabro, qui hac vitur, sic astrorum effectus, qui motus eo-
rundem consequuntur, non ipsis astris, sed deo, illa regenti, gubernā-
tiq; causæ, veluti primariæ, ascribere debemus. Huiusmodi astrorum
cursum & motus multiplices, nobis, cum Deus Optimus Maximus
patet faciat, coelumq; ipsum librum tantq; apertum, in quo futura per
stellarum & luminarium transcursum significantur, recludat, pauca &
nos super his, quæ ex eo nobis libro collecta sunt, dicere institui-
mus, & maxime de his, quæ ad humanā pertinere salutem videntur, quæ
in parte licet medicinæ vigilantibus in primis commodare queamus,
non solum tamen his, verum sed alijs quoq; rationem suæ valen-
dinis habituris saltem non postremam prodesse animus est. Tamen
illorum gratia medicorum præcipue, qui astrorum expertes sunt, fa-
ciunt

ASTRONOMICVM

etiam putauerit hoc nobis aliquis, nec immerito, fatetur enim, no-
strum namq; consilium securi, certius & præsentius mederi laboranti-
bus poterit. Quanta enim vis sit dierum iudicialium, quos Criticos
vocat, nemo doctus ignorat. Quanta etiam necessitas obseruadæ
Critici medico incumbat, tūc, tūc Ptolemæus, naturæ scitissimus au-
ctor 60 Genio quilibet ditione hortatur, his verbis. Super ægro-
tis criticos dies inspicere, ac Luna peragrationem in angulis figure 16
angulorum. Vbi enim eos angulos bene affectos inuenieris, bene erit la-
ba, quoniam non nihil obscuritatis in se habet, astronomiæq; titubus non
vix adeo obuia sunt, cuiusmodi planioraq; reddat. Sciedū ergo primo
quid vocabulum CRISIS significet, & quæ græcè, latine iudicium,
velox & vehemens in morbo motus est, ad salutem vel ad perniciem.

Crisis quid.

Criticus & de-
cretorius idē,
Indicatus.

Intercedens si-
ue interpolaris

Vacuu qui
medicinalis di-
citur.

Vehemens idcirco, quia seuis ab accidentibus contingit. Morbi enim
tunc & nature pugna excitatur acerrima, nec vllum aliud morbi rem-
pus Critico grauius existit. Crisus autem perfecta nulla esse potest,
in qua non sit sensibilis materiei delinquentis expulso, ex quo constat
in morbis sine materia contingentibus nullam fieri crisin. Dierum
ad morbos diiudicandos pertinentium quadruplex differentia est. Cri-
ticus enim sunt & Indicatus, Intercedens & Vacui. Criticus dies
qui & Decretorius vel Radicalis vel Iudicatorius appellatur, est tem-
pus illud, quo natura confurgit ad humorum peccantium siue expul-
sionem siue permutationem. Indicatus vel Indicatus dies est,
qui signum dat futuræ crisis, quo die & hora, qualisq; fieri debeat, ap-
paret enim in eo omnino indicium aliquod futuri iudicii, per quod
certi sumus de salubritate vel periculo sequentis crisis. Intercede-
tes dies illi sunt, qui & interpolares seu prouocatorii dicuntur, in qui-
bus humor nocuus naturam prouocat ad pugnam. Ideo interceden-
tes dicti, quia inter criticos & indicatos cadunt. Crisus in eisdem
evenit nonnunquam per accidens tantum, vt, ratione virtutis vel me-
dicinæ, vel altius cuiuspiam symptomatici. Vacuus dies seu Me-
dicinalis dicitur, in quo natura naturalem concitat, adeo, vt per die
vacuum tuto curationem moliri liceat. Præsertim praxim ipsam cri-
si aggrediamur, alia videntur præmissa necessaria. Primo, nullum
non signum peculiarem quandam naturæ partem, quantum ad qua-
litates attinet quatuor, sibi vindicare. Aries, Leo & Sagittarius, quia
calidi & siccæ flammæ bilem tuncunt. Taurus, virgo & Capricornus,
quia frigidi & sicci, nigra bili respondent. Gemini Libra & aquarius
calidi & humidus sanguinem imitantur. Cancer Scorpius & pisces fri-
gidi humidique pituitæ assimilantur. Proximū est scitu, Signo cuius-
bet planetæ dominari, vnde domini nomen retulit, vt arietem & Scor-
pionem Mars, Taurus & libra Venus, Gemini & Virgini Mercurius,
Sagittario & piscibus Iupiter, Capricorno & Aquario Saturnus, Câ-
cro Luna, Leoni Sol, domini sunt. Signorum præterea quodlibet ho-
minis partem sibi peculiarem arrogat, quod idem faciunt domus coe-
li, id quod sequens figura innuit.

☿ respicit Caput	Prima	domus Caput
♈ respicit Collum	Secunda	domus Collum
♊ respicit Man' & brachia	Tertia	domus Ma. & br.
♋ respicit Pectus	Quarta	domus Pectus
♌ respicit Cor	Quinta	domus Cor
♍ respicit Intestina	Sexta	domus Intestina
♎ respicit Renes	Septima	domus Renes
♏ respicit Pudibunda	Octaua	domus Pudibunda
♐ respicit Femora	Nona	domus Femora
♑ respicit Genua	Decima	domus Genua
♒ respicit Suras	Vndecima	domus Suras
♓ respicit Pedes	Duodecima	domus Pedes

Hoc loco notandum obiter, partem illam corporis non esse ferro
violandam, quous modo, quoties Luna signum partis illius peram-
bulat Ptolemæo teste. Memborum diuisiones per Signa obseruen-
tur studiosè, quocumq; enim in loco figuræ signum fuerit, nihilomi-
nus tamen proprietatem genuinam partis significandæ, obtinet. Si-
mile quiddam & cum planetis fieri solet, horum etenim singuli quoq;
naturas seu temperamenta secundum qualitates quatuor exprimūt.

Saturnus	significator & autor Melancholiæ
Iupiter	significator & autor Sanguinis
Mars	significator & autor Bilis
Sol	significator & autor Bilis
Venus	significator & autor Phlegmatis
Mercurius	significator & autor Spiritus & sanguinis
Luna	significator & autor Pituitæ

Planetarum quilibet singulare quoddam Signum possidet, in quo
constituitur, exaltari, & in eius opposito cadere dicitur. Vt

Saturnus	exaltatur in Libra	cadit in Ariete
Iupiter	exaltatur in Cancro	cadit in Capricorno
Mars	exaltatur in Capricorno	cadit in Cancro
Sol	exaltatur in Ariete	cadit in Libra
Venus	exal. in ♋, ca. in ♎, exal. in ♊, cadit in ♏, exal. in ♍, ca. in ♑,	